PERSPECTIEF ZONDER LINIAAL

In aflevering 5 van **Zo kan het ook:** **Hoezo perspectief?** hebben we gezien dat als je recht voor een gebouw gaat zitten, je weinig rekening hoeft te houden met perspectief.

Of je gooit de regels helemaal overboord, dat kan ook; je tekent wat je ziet, zonder al te veel na te denken.

In deze aflevering kun je zien dat je eigen stijl soms belangrijker is dan de regels van het perspectief.

Kijk naar het geheel, vergeet de details. Of je lijnen recht, krom of een beetje bibberig zijn is van ondergeschikt belang.

Je ontmoet tien urban sketchers die geen liniaal nodig hebben om hun eigen versie van perspectief te tekenen. Mijn raad: teken wat je voor je ziet en doe dat vooral in je eigen stijl, afhankelijk van je bui op dat moment. Heb vertrouwen in jezelf.

Zo kan het ook.

ANNE ROSE

KC Lee uit Kuala Lumpur (Maleisië) noemt zichzelf schetsjournalist. Hij is – samen met zijn dochter – oprichter van Urban Sketchers Kuala Lumpur. Hij vindt het een goede manier om onbekende mensen te ontmoeten en vooral om de jongere generatie tekenaars kennis te laten maken met de stad. KC: 'In een schets kan ik mezelf uitdrukken, ik doe dat liever dan een foto te maken, ook op reis. Bovendien ervaar ik zo de plek beter'.

Op deze tekening van *China Town* in Kuala Lumpur, zie je dat KC een eigen stijl heeft ontwikkeld. Hij tekent op gevoel. Hij kent de regels van het perspectief, maar geeft er zijn eigen invulling aan. Geen lijn lijkt recht te zijn.

KC heeft een bijzonder verhaal, dat hij al tekenend heeft vastgelegd. Toen hij acht dagen oud was, is hij door zijn ouders afgestaan en door een andere familie geadopteerd.

Later, toen KC Lee in een restaurant werkte, kwam hij erachter dat een collega van hem zijn vader was. Hij hoorde dat hij was afgestaan omdat zijn vader toentertijd een gokverslaving had en geen geld had om KC te onderhouden. KC heeft zijn verhaal getekend in een enorm vouwboek (leporello) van 88 meter lang.

Er staan schetsen in van zijn adoptie- en biologische ouders, familieleden, vrienden en andere mensen die belangrijk waren in zijn leven, maar ook staan er gebouwen en dorpen uit zijn kindertijd in. Een deel van de tekeningen is gepubliceerd in een boek: *The Faith, The Dream*. Hier zie je de kracht van urban sketchen.

Facebook
Instagram
YouTube (over het boek)

'Ik verzamel ideeën, dromen en ervaringen' **KC Lee**

Luis Ruiz Padrón uit Málaga (Spanje) is freelance architect, hoogleraar Architecturale Grafische Expressie aan de Hogere Technische School voor Architectuur van de Universiteit van Malaga en oprichter van de Urban Sketchers in Málaga.
En een geweldige schetser. Luis: 'Ik behoor tot een generatie die pas aan het einde van hun studie met computers begon te werken, dus ik heb in mijn eerste jaren op de universiteit veel met de hand getekend. Daar heb ik nog steeds plezier van'.
Luis gaat altijd op stap met een paar blokjes waterverf in een klein blikken doosje, een penseel van eekhoornhaar en zijn watervaste pennen: 'Je kunt er losse, snelle schetsen mee maken, maar tegelijkertijd details suggereren en iets laten zien van de lucht, kleur en sfeer.'
Het liefst tekent hij ergens in de stad of de haven, bij voorkeur op drukke plekken. Als je goed kijkt, zie je dat Luis in deze tekening van *Villa Chelo*, in de wijk *Bellavista* geen strakke lijnen tekent; dit is zijn kenmerkende *levendige lijn* (*linea vibrante*). Ruiz heeft een lichte toets, schetst eerst in pen en inkt en voegt dan een vleugje waterverf toe. Hij heeft de gave om met minimale middelen genoeg structuur te suggereren en het Mediterrane licht (en schaduw) te vangen.

Facebook
Instagram
Flickr
Website
YouTube (Carnet de voyage)
YouTube
Interview: Luis Ruiz Padrón: *Sketching, Writing, and Teaching Through The Lens of Architecture*

'Als ik teken, zie ik de stad met nieuwe ogen'

Luis Ruiz Padrón

Ook **Si Newell**, architect en stadsschetser, maakte voor het eerst in 2014 kennis met urban sketchen toen zijn stad Southampton (Verenigd Koninkrijk) zijn 50e verjaardag vierde en de gemeenteraad op zoek was naar inwoners 'om iets unieks te doen om het jubileum te vieren en van de stad een betere plaats te maken'. Si en een paar vrienden besloten om binnen een jaar hun stad te schetsen. Nu is die groep sketchers nu een regionale afdeling van de Urban Sketchers met zes beheerders en honderden tekenaars.
Si is een gepassioneerd schetser en daarom heeft hij nu een ontwerp- en illustratie-adviesbureau opgezet voor vastgoedontwikkelaars en ontwerpers.
De favoriete pen van Si is een 0.3 mm watervaste fineliner.
Si lijkt een trefzekere tekenhand te hebben, maar als je goed naar zijn lijnen kijk, zoals in deze tekening van *The Square* in Winchester, zie je dat de lijnen altijd zoekend zijn. Dat intirgeert me, zijn lijnen zijn altijd raak.
Zijn idee van een perfecte dag: op een plein in Spanje zitten, met een kop koffie of een biertje, koptelefoon op, en tekenend hij ziet.

Facebook
Instagram
Website

'Ik ben een architect die graag tekent'

Si Newell

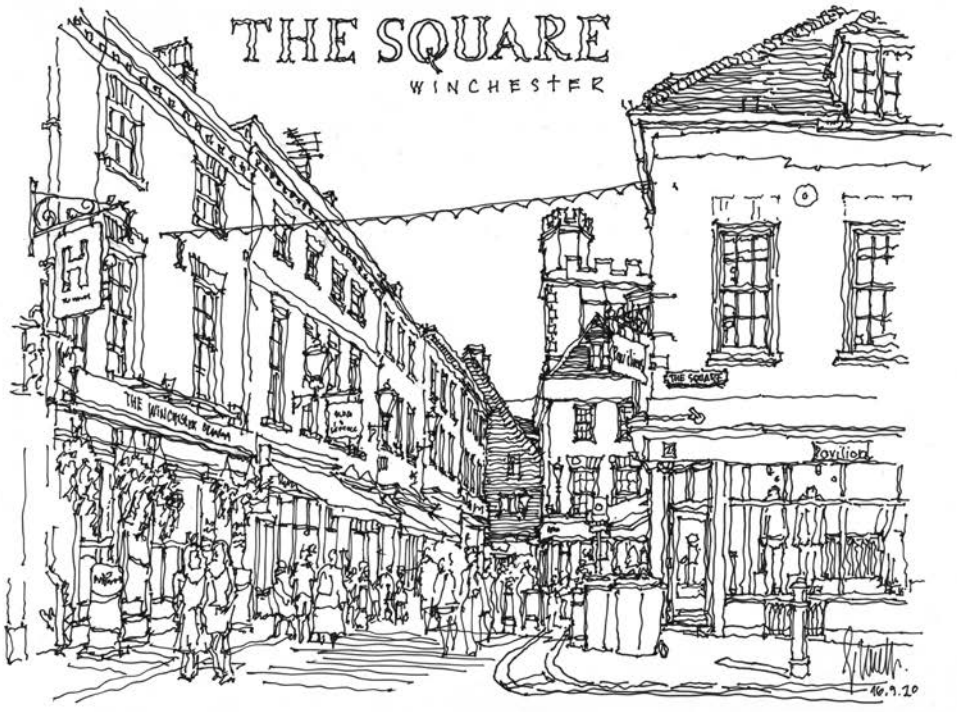

Sketcher Ben (Luk) uit Hong Kong is ingenieur, stadsschetser en 'onverschrokken ontdekkingsreiziger van het onbekende.'
'Ik ben gespecialiseerd in het conserveren en revitaliseren van bestaande gebouwen. Ik heb meer dan tien jaar in Londen gewoond en gewerkt, en ben uiteindelijk in 2012 teruggegaan naar mijn geboortestad. Ik merkte dat ik opnieuw moest wennen aan het stadsleven in Hong Kong. Door in de stad te tekenen hervond ik mijn passie voor tekenen maakte tegelijk kennis met plaatsen en gebeurtenissen in mijn stad. Met een paar vrienden heb ik toen de Urban Sketchers Hong Kong opgericht, inmiddels een van de grootste schetsgroepen in Azië'. Ben was ook een van de organisatoren van het symposium in Hong Kong 2020, dat helaas moest worden geannuleerd.
Ben legt de wereld vast in zijn schetsboek, ook de protesten van de afgelopen jaren. Hij tekent snel en energiek, het lijkt of zijn gebouwen bewegen. Hij tekent regelmatig in een andere richting dan hij normaalgesproken zou doen, begint aan de tegenovergestelde kant van het papier dan hij gewend is, dat geeft een levendige en schetsmatige lijn.
Facebook
Instagram
YouTube

'Urban sketchen dwingt me tot een rustiger tempo' **Sketcher Ben**

'Stapje voor stapje verdwijnt mijn angst om samen met anderen te tekenen' **Angel Beltran**

Angel Beltran uit Madrid (Spanje), de urban sketcher die nooit lijkt te stoppen met tekenen: de man lijkt onvermoeibaar. Madrid is een kleurrijke, luidrichtige en drukke stad; dat zie je in de tekeningen van Beltran terug. Het lijkt hem niet te interesseren waarop hij tekent: soms tekent hij zijn agenda vol, een andere keer een oud schriftje. Ik vind hem geweldig als hij met kleurpotlood tekent, hij weet met een paar rake klappen de essentie te vangen, vooral in portretten. Maar het lijkt hem ook nauwelijks te interesseren met welk materiaal hij werkt, het lukt hem steeds weer. Angel lijkt snel en op gevoel te tekenen, recht vanuit zijn hart. De onderstaande tekening van de *Catedral de Justo Gallego* in *Mejorada del Campo, v*lak buiten Madrid is daar een voorbeeld van. Als er iemand is die geen liniaal gebruikt in zijn tekeningen, is het Beltran. Het lijkt alsof hij steeds wil oefenen, om beter te worden. Wat mij beteft is hij al 'beter'.
Facebook
Instagram
Flickr

Neil Whitehead is kunstenaar en urban sketcher uit Taunton, Somerset (Engeland). Oorspronkelijk was Neil grafisch ontwerper en illustrator en werkte in Londen, maar hij is verhuisd naar Zuidwest-Engeland.
'Inkt en verf komen samen in mijn kunst, waar ik sterke tonen, snelle lijnen en negatieve ruimte gebruik om stadsbeelden te tekenen.'
'Ik teken snel, in een ritmische stijl en combineer dat met grote, gedurfde aquarelwassingen. Snelheid is belangrijk in mijn werk.'
'Mijn schetsboek staat vol met tekeningen die ik heb aangevuld met aquarel.
Ik gebruik zó veel water dat mijn boeken vervormen en de littekens van de strijd met het stadslandschap dragen.'
'Kunst en schetsen zijn mijn ware liefde. Ik ben het bewijs van hoe invloedrijk een goede leraar kan zijn.'
'De plaatselijke urban sketchgroep bood me de mogelijkheid om samen te schetsen met gelijkgestemde tekenaars. De perfecte hobby.'
Vergeet niet op **YouTube** te kijken, dan zie je hoe zorgvuldig Neil tekent, en hoe nat zijn wassingen zijn.

Facebook
Instagram
Website
YouTube
Pinterest

'Kunst is mijn bewuste en onbewuste drijfveer' **Neil Whitehead**

John Albany Hoyle woont en werkt in Charnwood Forest, bij Leicester (Verenigd Koninkrijk).
'Ik houd van tekenen en schilderen en heb dat altijd gedaan, zolang ik me kan herinneren. Ik geniet van mijn actieve carrière in de beeldende kunst, werkend als een professionele ontwerper, illustrator, kunstenaar, urban sketcher en eeuwigdurende doodler'.
John tekent met inkt, liefst met een fude-pen (met gebogen penpunt) en watervaste fineliners. Hij voegt wat kleur toe met aquarel, soms digitaal op de iPad. Ook heeft hij bijna altijd een witte gelpen bij zich, soms een paar kleurpotloden.
Deze indrukwekkende tekening van de steengroeve bij Mountsorrel is getekend met gedurfde, expressieve lijnen, snel en krachtig. Alles direct uit de hand, met nat-in-nat aquarelvlekken. Geen tijd voor kaarsrechte lijnen, gelukkig. Op het YouTube filmpje kun je zien hoe hij zijn tekening opbouwt.

Instagram
Website
YouTube

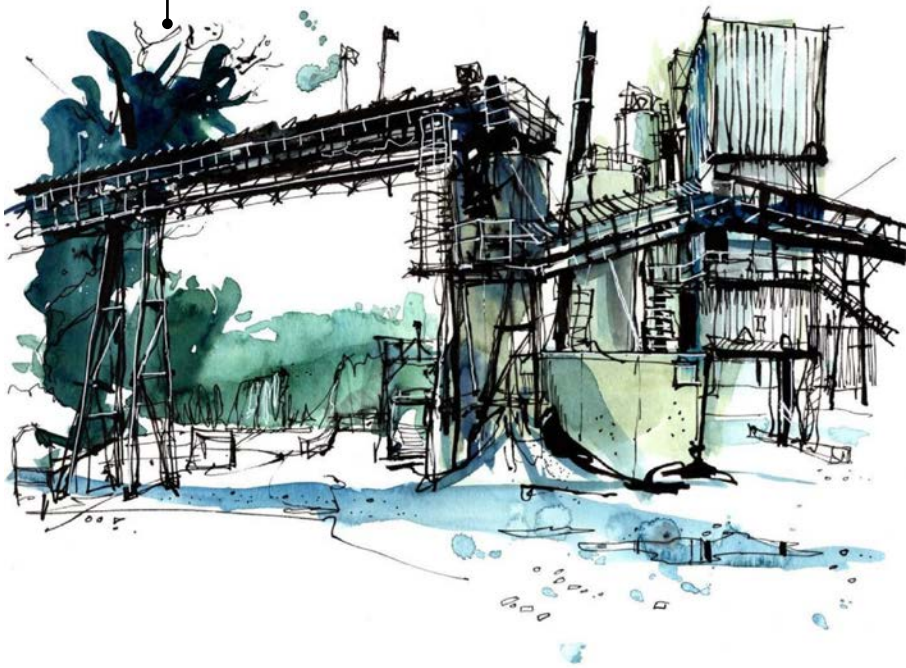

David Steeden is kunstenaar/urban sketcher en woont in Macclesfield (Engeland). Hij is beheerder van de Manchester Urban Sketchers.
David vindt dat hij door buiten op straat te schetsen zijn omgeving intenser ziet. 'Als je schetst, leer je een gebouw te begrijpen en kom je meer te weten over de geschiedenis ervan, je haalt er meer uit dan er een foto van te maken'. Hij tekent direct met pen en inkt en voegt later wat kleur toe met aquarel om diepte aan zijn tekening te geven. David tekent tot in detail wat hij ziet, maar het is wel zijn eigen interpretatie. Dat houdt in dat hij vaak rondlopende lijnen gebruikt, waarbij hij soms tegengesteld aan het perspectief tekent. Normaal gesproken wordt een huis naar boven toe smaller, maar David keert dat een enkele keer om. Het lijkt daardoor alsof het dak zich naar je toe buigt. David daarover: 'Je lijn hoeft niet perfect recht te zijn, de charme van je tekening zit in de imperfectie, en om eerlijk te zijn vind ik dat het uiteindelijke resultaat er dan beter uitziet.'
Meestal tekent David staand, zodat hij precies kan bepalen hoe hij het beste zicht op een gebouw heeft. Je ziet hierboven een van de favoriete gebouwen van David: driemaal *Scrivener's bookshop* in *Buxton*.
Facebook
Instagram

'Voor mij is schetsen in een groep productiever dan in mijn eentje'

David Steeden

Marie Silver uit Hamburg (Duitsland) heeft een schetsboek met getint papier en maakt daar prachtige tekeningen in. Ze gebruikt meestal een vulpen (TWSBI), een paar kleuren aquaelverf en ze is handig in het gebruik van witte, dekkende verf en gelpennen. Marie neemt vaak een loopje met het perspectief als ze gebouwen tekent, met als resultaat een dynamische, vitale tekening. Kijk eens naar deze tekening van de *Alte Gummifabrik* in *Harburg*. Een paar toetsen kleur en snel opgebrachte dekkende, witte verf. Helemaal raak. Geen liniaal voor Marie, ze volgt haar gevoel. Vergeet niet om op de sociale media naar het werk van Marie te kijken, ze is een meester in het tekenen van eten en oldtimers.
Facebook
Instagram
YouTube

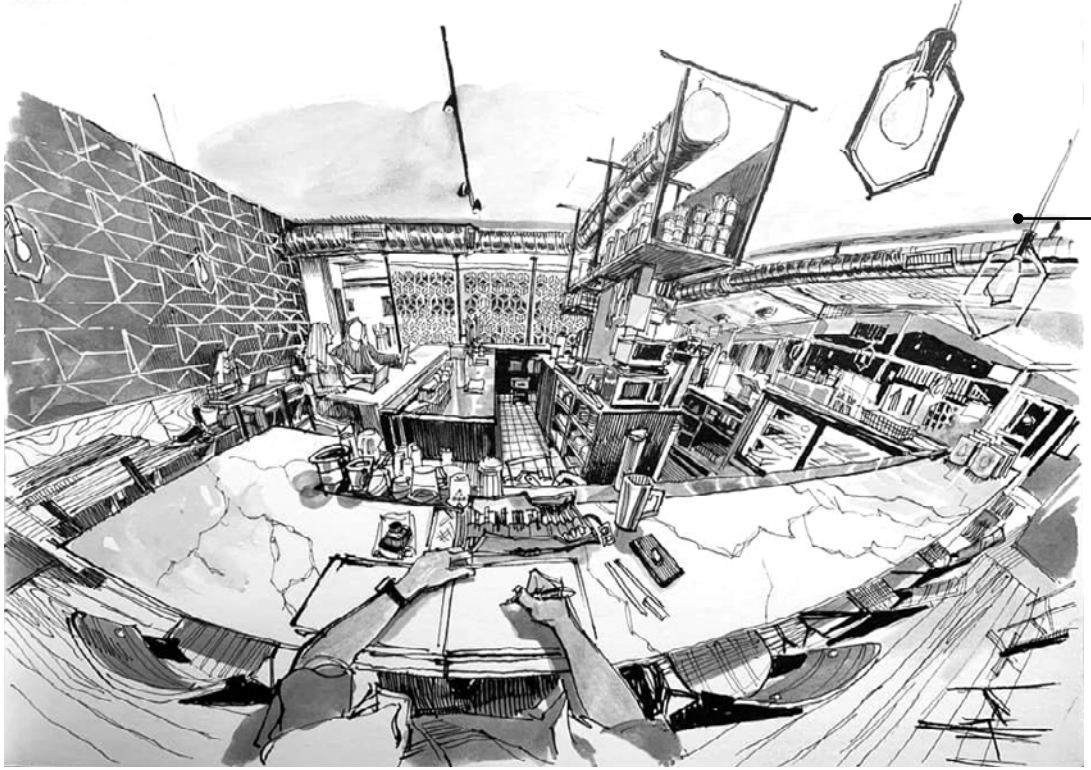

'Ik teken wat ik zie'

Paul Heaston

Paul Heaston uit Denver, Colorado (Verenigde Staten) heeft een herkenbare eigen stijl ontwikkeld. Hij studeerde af als schilder, maar koos er al snel voor om te schetsen. 'Ik breng het grootste deel van mijn dag door met het zorgen voor mijn twee jonge dochters. Ik rijd mijn vrouw vaak naar haar werk en mijn dochter valt op weg naar huis soms in slaap. Ik stop dan en schets vanuit de auto. Het zijn steeds korte pauzes waarvan ik kan profiteren.'
Paul heeft inmiddels elk hoekje van zijn huis getekend, maar ook daarbuiten zet hij zo veel mogelijk op zijn tekening, zoals hier in het *Bardo Coffeehouse*.
Paul tekent de wereld om hem heen zoals hij het ziet, vaak op een manier waarbij je 180 graden om hem heen kunt kijken, in een soort *fish-eye* perspectief. Hij noemt het zelf *paraplu-perspectief*. Dat lukt alleen met gebogen, halfronde lijnen, dan kun je veel informatie in je tekening opnemen. Heaston tekent zelfs zijn eigen armen, handen en schetsboek, waardoor je het gevoel krijgt alsof je over zijn schouder kunt meekijken.
De favoriete vulpen van Paul is de Hero M86, met gebogen punt, gevuld met Platinum Carbon Inkt. Tegenwoordig gebruikt hij ook inkt voor de grijstonen. Paul gebruikt daarvoor een waterpenseel waar hij verdunde inkt in doet (Lexington Grey van Noodlers). Dat werkt veel sneller, dan de arceringen die hij voorheen maakte. Hoe Paul erbij kwam om zulke gebogen lijnen te gebruiken, lees je op zijn **blogspot**.

Facebook
Instagram
Blog
Flickr
PDF download
YouTube (timelapse)
YouTube (interview)

Heb je de vorige afleveringen gemist van **Zo kan het ook**?
Hier kun je alsnog de vorige versies bekijken en downloaden:

1. Zo kan het ook: luchten
2. Focus: wat wil je tekenen?
3. Er staat een boom in de weg
4. Kleurpotloden
5. Hoezo, perspectief?
6. Wit is ook een kleur
7. Tekenen in de auto
8. Jasses, het regent
9. Weinig tijd? Echt waar?
10. Bomen tekenen
11. Alleen potlood
12. Schetsboek vergeten

Meer zien? YouTube:

- **Jeff Carter**: **Perspective Made Fun**: *From Sketch to Watercolour*
- **Neil Whitehead**: **Continuous line sketch**
- **Colourart Z**: *Urban* **Architecture Sketching**: *Quick drawing in ink and watercolour*
- **Colourart Z:** *Quick draw with ink and watercolour:* **Draw in a loose style**

Alle tekenaars hebben toestemming gegeven voor het gebruik van hun tekening in deze blog.
© Anne Rose Oosterbaan. Engelse vertaling: Erin Taylor.